

Crna Gora

Ministarstvo vanjskih poslova

Generalni direktorat za bilateralne poslove

Adresa: Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 416 342
fax: +382 20 225 702
www.gov.me/mvp

Br: 3/6 - 900/25 - 2401

3. jul 2025.

IZVJEŠTAJ

o radnoj posjeti predsjednika Vlade Crne Gore mr Milojka Spajića Japanu, 25. maja do 1. juna 2025.

OPŠTE INFORMACIJE

Predsjednik Vlade, mr **Milojko Spajić**, boravio je u radnoj posjeti Japanu u periodu od 25. maja do 1. juna 2025. Delegaciju Crne Gore su činili: **Novica Vuković**, ministar finansija, **Anđela Jakšić-Stojanović**, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, **Milica Perišić**, savjetnica predsjednika Vlade za vanjsku politiku, **Milena Milović**, savjetnica predsjednika Vlade za ekonomsku politiku, **Jovana Bojović**, savjetnica predsjednika Vlade, rukovoditeljka službe za odnose sa javnošću.

Posjeta Japanu je započela aktivnostima u okviru predstavljanja Crne Gore na Svjetskoj izložbi EXPO u Osaki. Predsjednik Vlade, mr Milojko Spajić, održao je govor tokom proslave **Nacionalnog dana Crne Gore na EXPO-u 26. maja**, gdje je istakao namjeru da se odnosi Crne Gore i Japana, koji traju još od 1882. godine, dodatno prodube u oblastima od zajedničkog interesa. Premijer Spajić je u obraćanju naglasio da Crna Gora vidi inovacije, znanje i reforme u obrazovanju, nauci i tehnologiji kao ključne temelje razvoja, te istakao da je završna etapa na putu ka članstvu u EU snažno oslonjena upravo na reforme u tim oblastima, i da Crna Gora u Japanu prepoznaje uzor i učitelja – globalni simbol napretka, znanja i modernizacije. Nacionalni dan, uz izvođenje nastupa crnogorske operske dive, Tamare Rađenović, je protekao uz veliko interesovanje japanske javnosti i visoku posjećenost.

Svjetska izložba – EXPO najveća je međunarodna izložba koja se organizuje širom svijeta od polovine 19. vijeka, na kojoj se prikazuju najznačajnija privredna, tehnološka, društvena i kulturna dostignuća država učesnica. U sve konkurentnijem globalnom okruženju, EXPO omogućava državama učesnicama i njihovim partnerima da prošire međunarodnu mrežu kontakata i da predstave svoje države kao konkurentne destinacije u oblastima od strateškog značaja.

Narednog dana posjete, 27. maja, predsjednik Vlade, mr Milojko Spajić, otvorio je **Biznis forum crnogorskih i japanskih privrednika u Osaki, u organizaciji Japanske vladine organizacije za spoljnu trgovinu (JETRO) i Privredne komore Crne Gore**, na kome je učestvovalo preko 50 japanskih kompanija. Forum je bio prilika da se predstave projekti od interesa za japanske kompanije i pošalje jasna poruka da će Crna Gora u narednih deset godina intenzivno ulagati u infrastrukturu – izgradnju autoputeva i brzih cesta, modernizaciju željeznice i unapređenje Luke Bar. Poručeno je i da su sprovedene reforme učinile Crnu Goru konkurentnijom, te da su sada stvoreni uslovi za snažan investicioni zamah, posebno u oblasti infrastrukture, energetike, turizma, ekologije i visokih tehnologija. Forum je zatvorio proslavljeni crnogorski i

svjetski gitarista, Miloš Karadaglić, čime je događaj simbolično zaokružen umjetnošću i kulturnim identitetom Crne Gore.

Po završetku radnih aktivnosti u Osaki, u Tokiju je održan bilateralni sastanak sa japanskim premijerom **Šigeru Išibom** i tom prilikom premijer Spajić je ukazao na značaj unapređenja sveukupnih bilateralnih odnosa sa Japanom u različitim oblastima, sa fokusom na dalje jačanje ekonomske saradnje, promociju i valorizaciju turističkih i investicionih potencijala Crne Gore, kao i jačanje saradnje u oblasti prosvjete, nauke i inovacija, te unapređenje studijskih programa i razmjene među građanima. Japanski premijer Išiba takođe je izrazio želju za jačanjem prijateljskih odnosa s Crnom Gorom, koju je opisao kao važnog partnera i NATO saveznicu koja dijeli zajedničke vrijednosti poput vladavine prava i demokratije. On je istakao da je ovo prvi put da se razgovor s zvaničnikom druge države vodi na japanskom jeziku, potvrdivši da Japan sada još snažnije podržava viziju razvoja Crne Gore. Tokom susreta dogovoreno je uvođenje bezvизnog režima za nosioce crnogorskih pasoša, od jeseni 2025. godine, kao i otvaranje ambasade Crne Gore u Tokiju.

Ključne teme i poruke posjete obuhvatile su posvećenost zajedničkim vrijednostima očuvanja slobodnog i otvorenog međunarodnog poretka zasnovanog na pravilima, jačanje odbrambene saradnje u svijetlu globalnih bezbjednosnih izazova, zajedničku podršku Ukrajini, kao i afirmaciju Inicijative za Zapadni Balkan kojom se Japan zalaže za ključne vanjskopolitičke ciljeve Crne Gore – EU integracije i regionalnu saradnju.

Nadalje, premijer Milojko Spajić je u Tokiju imao i radnu večeru sa ministrom Japana za ekonomsku sigurnost, nauku i tehnologiju, **Kiuchijem Minoruom**, koji je izrazio snažnu podršku jačanju bilateralne saradnje u oblastima ekonomije, nauke i inovacija. Dogovoreno je održavanje japansko-crnogorskog poslovnog foruma u Londonu ili Beču do kraja godine, što će dati dodatan impuls daljim kontaktima i ekonomskoj razmjeni dvije zemlje. Razmotrene su mogućnosti saradnje u turizmu, energetici, pomorstvu, željezničkoj infrastrukturi i smanjenju rizika od katastrofa, uz planove za angažovanje japanskih eksperata kroz agencije JICA i JERA, u cilju pripreme zajedničkih aktivnosti na dinamiziranju dalje saradnje. Takođe, iskazano je interesovanje za uspostavljanje parlamentarne grupe japansko-crnogorskog prijateljstva. Ministar Kiuči ocijenio je posjetu vrlo uspješnom i kao snažan podsticaj daljoj saradnji.

U narednim danima, crnogorska delegacija je održala niz sastanaka sa predstavnicima renomiranih japanskih kompanija i agencija iz oblasti energetike i proizvodnje električne energije (**JERA**), informacione i komunikacione tehnologije (**NTT Communications, Digital Wallet**), turizma i hotelijerstva (**Hoshino Resorts, HIS**), trgovine, investicija, građevine, razvoja nekretnina, infrastrukture, željezničkog saobraćaja (**Itochu, Hitachi, Tokyu**), japanskom biznis federacijom (**Keidanren**), kao i sastanak sa predstavnicima Japanske agencije za međunarodnu saradnju (**JICA**). Brojne japanske kompanije su izrazile interesovanje da u predstojećem periodu investiraju u Crnu Goru.

Tokom sastanka predsjednika Vlade, mr Milojka Spajića, sa rukovodstvom kompanije **JERA** – najvećeg japanskog trgovca gasom i operatora jedne od najvećih elektrana u svijetu – razgovarano je o valorizaciji energetske potencijala Crne Gore. JERA upravlja jednim od najvećih LNG terminala na svijetu – postrojenjem Futtsu (5.16 GW, 21 blok), koje proizvodi pet puta više energije nego što su godišnje potrebe Crne Gore. Kompanija je izrazila interesovanje za ulaganje u crnogorski energetski sektor i predložila formiranje zajedničkog tima koji bi procijenio konkretne pravce saradnje. Premijer Spajić istakao je da je energetika strateški razvojni prioritet i da Crna Gora teži partnerstvima sa kredibilnim investitorima koji poštuju zakon i evropske standarde.

Na sastanku je ocijenjeno da Crna Gora ima potencijal da postane lider u zelenoj energiji. Dogovoren je nastavak razgovora s Ministarstvom energetike i rudarstva radi razrade modela potencijalnih investicija.

Dodatno, sastanak premijera mr Milojka Spajića, sa direktorom Japanske agencije za međunarodnu saradnju (**JICA**) **Akihikom Tanakom** i rukovodstvom, bio je prilika da se izrazi zahvalnost na dosadašnjoj uspješnoj saradnji i potvrdi obostrana spremnost za njeno dalje proširivanje, posebno u oblastima infrastrukture, kulture, turizma, privlačenja investicija i smanjenja rizika od katastrofa. Kada je u pitanju posljednja oblast, razgovarano je o realizaciji Projekta izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Crnogorski informacijski sistem za šumske požare (MEFFIS) i ECODRR, te sa naše strane istaknut značaj ovakvih inicijativa i upućen apel za razmatranje mogućnosti nastavka finansiranja projekata ovog tipa koji su od značaja za oblast smanjenja rizika od katastrofa.

Predsjednik JICA-e Tanaka je istakao da Crna Gora danas ima visoke standarde demokratskog upravljanja i fiskalne stabilnosti, što je dobra osnova za ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu i realizaciju kapitalnih projekata. Takođe je poručio da je Nacionalni dan Crne Gore u okviru EXPO 2025 izazvao veliki odjek u japanskoj javnosti, ocijenivši premijera Spajića kao "najboljeg promotera Crne Gore". Sagovornici su se složili da su nakon ove posjete stvoreni preduslovi za snažnije ekonomsko i turističko partnerstvo dvije zemlje.

ZNAČAJ POSJETE

Posjeta delegacije Vlade Crne Gore Japanu i Svjetskoj izložbi bila je prilika za produblјivanje komunikacije i saradnje sa ovom prijateljskom zemljom, unapređenje bilateralnih odnosa u različitim oblastima, sa fokusom na dalje jačanje ekonomske saradnje, promociju i valorizaciju turističkih i investicionih potencijala Crne Gore, kao i saradnje u oblasti obrazovanja, nauke i inovacija.

Dvije zemlje ponovile su posvećenost zajedničkim vrijednostima očuvanja slobodnog i otvorenog međunarodnog poretka zasnovanog na pravilima, jačanju odbrambene saradnje u svijetlu globalnih bezbjednosnih izazova, kao i posvećenost zajedničkoj podršci Ukrajini.

Pored toga, posjeta je bila prilika za komunikaciju sa japanskom privrednom zajednicom i privlačenje novih japanskih investicija u Crnu Goru, te poseban značaj imalo održavanje biznis foruma, kao i susreti predsjednika Vlade mr Milojka Spajića sa predstavnicima renomiranih japanskih kompanija iz oblasti energetike, ICT, turizma, razvoja nekretnina, građevine, željezničkog saobraćaja, upravljanja otpadom, trgovine itd. Dodatno, posjeta je bila prilika za strateško i efikasno pozicioniranje Crne Gore na japanskom tržištu, predstavljanje turističke ponude, investicionih potencijala, kao i bogate kulturne baštine i tekovina moderne Crne Gore.

Tokom šest mjeseci trajanja Svjetske izložbe, organizator očekuje preko 28 miliona posjetilaca, od čega bi oko 3,5 miliona bili međunarodni posjetioci. Fokus ovogodišnje izložbe je na inovacijama, održivosti i inkluzivnosti, te se u potpunosti uklapa u stratešku orijentaciju Crne Gore ka pametnom i održivom razvoju. Takođe, kontinuirano predstavljanje na svjetskim izložbama stvara jedinstvenu i čvrstu osnovu za međunarodnu promociju i jačanje imidža Crne Gore u inostranstvu. Učešće na Expo-u otvara brojne mogućnosti za uspostavljanje novih i pospješivanje postojećih

međunarodnih kontakata, brendiranje države, porast stranih direktnih investicija i privlačenje turista.

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj _____ 2025. godine, razmotrila i utvrdila Izvještaj o radnoj posjeti predsjednika Vlade Crne Gore mr Milojka Spajića Japanu, 25. maja do 1. juna 2025.